

Van bewonersinspraak 0.0 naar bewonersmeespraak 2.0

Voorstel voor een robuuste participatie over Tuinen van West

Omwonenden van Tuinen van West pleiten voor een participatieproces waarin op basis van co-creatie vanuit alle denkbare perspectieven en belangen de toekomst van Tuinen van West wordt besproken. Een participatie waarbij rekening wordt gehouden met alle belangen, dus ook die van de omwonenden.

Omwonenden die deelnemen aan de dialoogtafel over Tuinen van West, laten zich al gedurende lange tijd horen over de overlast van de dance-evenementen op de Polderheuvel en het weinige gebruik van deze openbare ruimte, terwijl er voldoende potentie voor intensivering is.

In het tweede overleg van de dialoogtafel over Tuinen van West op 23 november jl. werd vanuit de gemeente de vraag gesteld hoe wij de dialoogtafel vorm zouden willen geven, gelet op de discussie rond de uitgangspunten van de dialoogtafel en het verloop van de eerste bijeenkomst. Er was sprake van een duidelijk verschil van inzicht over de gewenste breedte van het onderwerp en de vorm van het overleg.

De directeur van het Stedelijk Evenementenbureau verscheen met zichtbare tegenzin aan het overleg. Hij herhaalde de door de gemeente gestelde randvoorwaarden: *'gezamenlijk werken aan een duurzame programmering van evenementen uitgaande van de Polderheuvel zoals deze er nu bij ligt [...] startpunt is de evenementen op de Tuinen van West [...] wat is een redelijke programmering'*. Hij gaf ook aan dat er bij het gemeentebestuur geen behoefte is om breder naar Tuinen van West te kijken.

De afwijzende reacties hierop van de deelnemende bewoners waren te verwachten. Zij hadden de oproep voor participatie heel anders geïnterpreteerd. Zij gingen uit van meedenken over het gebruik van de Polderheuvel. En hadden zich juist om die reden aangemeld. De behoefte om breder te kijken naar Tuinen van West is bij de bewoners dus wél aanwezig.

Inspraak - zoals de huidige dialoogtafel beoogt - wordt helaas door de overheid nog te vaak gezien als ondeskundige burgers die hun eigenbelang verdedigen, als lastig en tijdrovend. Uit pilotstudies die in het land zijn gedaan naar de aanpak van burgerparticipatie conform de nieuwe omgevingswet, blijkt dat geëngageerde burgers die hun vrije tijd willen steken in de ontwikkeling van hun eigen woon- en leefomgeving, in het algemeen zijn ingesteld op meedenken en niet op eigenbelang verdedigen. Burgers zijn dus minder op hun eigen gewin uit dan gemeenten vaak veronderstellen.

Burgers voelen zich niet serieus genomen als telkens blijkt dat hun bijdrage geen aandacht krijgt. In 2008 heeft de raad - met inbreng van bewoners - het Plan van Eisen vastgesteld voor Tuinen van West. Dit PvE is de afgelopen jaren niet toegepast en dat heeft uiteindelijk geleid tot het huidige betwiste locatieprofiel van de Polderheuvel. Dat vervolgens als uitgangspunt voor deze dialoogtafel wordt gebruikt en een nieuw locatieprofiel gaat

opleveren dat wederom van bovenaf wordt opgedrongen en door omwonenden wordt afgewezen. Is dat hoe Amsterdam met de inbreng van bewoners wil omgaan?

Naar onze mening kan het anders, moet het anders. Door aan te sluiten bij de komende nieuwe wetgeving waar inspraak wordt vervangen door meespraak, wordt bewonersparticipatie een gelijkwaardige plaats gegeven in planvorming, worden procedures verkort en worden bezwaren en de gang naar de rechter voorkomen door het draagvlak bij besluitvorming te vergroten.

‘Wie met de beste bedoelingen het volk bestuurt zonder het erbij te betrekken, bestuurt het maar half’.

Participatie gaat over meedoen in plaats van beoordelen (of veroordelen) van reeds voorgekookte plannen, met als belangrijk uitgangspunt deelnemen en partnerschap. Vraag niet naar meningen over iets dat al is bedacht maar geef burgers een actieve rol in visie, planning en uitvoering. Dat is het adagium van de nieuwe omgevingswet. Met directe participatie vanaf het allereerste begin en in de wijze van samenwerking, waarbij alle deelnemers gelijkwaardig zijn en invloed hebben op het proces en het resultaat van dit proces.

Een voor gemeenten nieuwe weg. Enkele gemeenten hebben die stap genomen vooruitlopend op de wetgeving met pilotprojecten waarover op vakcongressen en in de vaktijdschriften in positieve zin werd gepubliceerd. Er ontstond gemeenschappelijk draagvlak voor besluitvorming. Natuurlijk niet zonder problemen, daarvoor was het een leerproces.

De burgemeester noemt het debat gepolariseerd en dat klopt. De dialoogtafel zoals deze nu is georganiseerd verschilt niets van die in 2015. De uitkomst daarvan is uiteindelijk van tafel geveegd met het in de praktijk negeren van de criteria in het vorige locatieprofiel van de Polderheuvel. Omdat de dialoog destijds ‘niets voorstelde’. En daarom moet het nu anders.

Reden voor ons om de huidige dialoogtafel om te vormen tot een pilot voor een nieuwe aanpak van bewonersparticipatie volgens meespraak 2.0. Een leerproces over hoe vorm te geven aan een dergelijk proces, voor zowel de gemeente als de andere participanten aan een nieuw te vormen dialoogtafel.

Centraal staat hierbij het gezamenlijk komen tot een door burger, politiek en andere belanghebbenden gedeelde probleemdefinitie en het ontwikkelen van een gezamenlijk beeld vanuit alle denkbare perspectieven van en belangen bij Tuinen van West. Hierbij zullen ongetwijfeld ook de cultuurhistorische waarden van het gebied, voorgaande profielen, de wens tot het inpassen van evenementen en de leefbaarheid van de woonomgeving aan bod komen. Dit alles in directe dialoog, soms zo nodig in digitale vorm. Het zoeken naar en vinden van gemeenschappelijk belang is in alle stadia van beleidsontwikkeling de kern.

We hebben het over een participatieproces op basis van co-creatie om vanuit alle perspectieven en belangen te redeneren over de toekomst van Tuinen van West als geheel en de Polderheuvel als deel daarvan. Hierbij is het niet de bedoeling dat Tuinen van West op

de schop gaat, maar wel dat de deelnemers vanuit het geheel communiceren. Want we hebben te maken met los van elkaar staande inhoudelijke belangen. En daar komen we nooit uit als we doorgaan op de ingeslagen weg. Terwijl ieder belang wel legitiem is. Om die reden wordt er begonnen met het zoeken naar gemeenschappelijkheid over Tuinen van West. In een echte dialoog komen mensen sneller tot elkaar.

Een participatieproces waarbij de kenmerken zijn: dialoog, common ground, enthousiasme, daadkracht en focus op resultaat.

Geen gemakkelijke weg voor het stadsbestuur, dat moet afzien van het idee dat alle antwoorden in de bestuurs- en vergaderkamers en in raadszalen liggen en dat inspraak nu eenmaal moet, maar de voorgenomen planvorming niet in de weg mag staan. Ook geen gemakkelijke weg voor ons, deelnemers aan de dialoogtafel, die bereid moeten zijn de dialoog aan te gaan op basis van gelijkwaardigheid en waarbij het door ons gewenste eindresultaat geen uitgangspunt is.

Een goede representatie van de betrokkenen bij Tuinen van West is hierbij van essentieel belang, zodat de uitkomst de beste kansen heeft op steun van de raad en het stadsbestuur. Daarbij is een onafhankelijke setting onontbeerlijk, mede gelet op de historie en ervaringen die worden megedragen van de inspraakprocedures 0.0 uit het verleden.

De dialoogtafel 2,0 vraagt een frisse, onafhankelijk georganiseerde, start. Daarom zijn wij van mening dat een onafhankelijke buitenstaander de opdracht moet krijgen voor het inrichten en leiden hiervan. Een bureau dat het vertrouwen van alle participanten heeft om dit op onafhankelijke wijze vorm te geven. Wij willen de mogelijkheid hebben om ook van onze zijde deskundigen voor te dragen. Het bureau dat we nodig hebben zet de 'juiste mensen' aan tafel, zit voor en verzorgt de eindconclusies en aanbevelingen.

De huidige dialoogtafel voegt niets toe, dan lopen we vast. Met een echte participatieve insteek wordt rekening gehouden met alle belangen, dus ook de onze. Waarbij, als het goed is, uiteindelijk alle deelnemers zich kunnen vinden in de uitkomst. En waarbij juridische procedures kunnen worden vermeden.

16 december 2021

Met vriendelijke groet,
Frances de Waal (*bewoner Zijkanaal F Halfweg*)
Chris Nierop (*bewoner Osdorperweg*)

Mede namens:

Mireille de Ridder (<i>bewoner Osdorperweg</i>)	Irene Hemelaar (<i>bewoner Osdorperweg</i>)
Mark Spier (<i>bewoner Buurt 10</i>)	Peter Burchartz (<i>bewoner Buurt 10</i>)
Ray Kentie (<i>bewoner Osdorperweg</i>)	
Hans de Waal (<i>bewoner Osdorperweg</i>)	Dorpsraad Sloten - Oud Osdorp
Margaret Oomen (<i>bewoner Centrum en eigenaar volkstuin Bijenpark</i>)	Dorpsraad Zwanenburg-Halfweg
	GEEN N1